

Informatiebeveiligings- en privacy beleid

Vereniging Koepelorganisatie Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee
Vereniging Passend Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee (PO2811)
Vereniging Passend Voortgezet Onderwijs Goeree-Overflakkee (VO2805)

Hierna te noemen: Passend Onderwijs GO

Het informatiebeveiligings- en privacy beleid is aangepast aan de eisen en termen vanuit de AVG. Elke organisatie moet niet alleen de privacy wetgeving naleven, maar moet ook aantoonbaar voldoen aan de AVG.

Bij het template hoort een document met dezelfde inhoud, maar dan voorzien van een aparte toelichting. Die toelichting bevat verdere uitleg en verwijzingen naar onderliggende documenten, afspraken en procedures. Hiermee wordt de 'kapstokfunctie' van het beleid inzichtelijker.

Bron

Kennisnet, website 25 juni 2018

Bewerkt door:

Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee, Louise Hoff

Versie	Status	Auteur	Omschrijving
20 maart 2020	Definitief	Louise Hoff	Format overgenomen van Kennisnet -> samenwerkingsverband; aanpassingen in tekst. Vastgesteld door directie SWV GO.

Vastgesteld door Passend Onderwijs GO

Versie	Naam	Functie
20 maart 2020	Marleen van Berkum	Directeur-bestuurder

1 HET BELANG VAN INFORMATIEBEVEILIGING EN PRIVACY	4
2 TOELICHTING INFORMATIEBEVEILIGING EN PRIVACY	4
2.1 TOELICHTING INFORMATIEBEVEILIGING.....	4
2.2 TOELICHTING PRIVACY	4
2.3 VERVLECHTING INFORMATIEBEVEILIGING EN PRIVACY	4
3 DOEL EN REIKWIJDTE	4
3.1 DOEL.....	4
3.2 REIKWIJDTE	5
4 BELEID – HOE DOEN WE DAT?	5
5 UITWERKING VAN HET BELEID – WAT DOEN WE?	7
5.1 RELEVANTE WET- EN REGELGEVING	7
5.2 BASISREGELS BIJ HET OMGAAN MET PERSOONSGEGEVENS	7
5.3 ONDERSTEUNENDE RICHTLIJNEN EN PROCEDURES.....	7
5.4 VOORLICHTING EN BEWUSTZIJN	8
5.5 CLASSIFICATIE EN RISICOANALYSE	8
5.6 INCIDENTEN EN DATALEKKEN	8
5.7 PLANNING EN CONTROLE.....	8
5.8 NALEVING EN SANCTIES.....	8
5.9 LOGGING EN MONITORING	8
6 ORGANISATIE - WIE DOET WAT?.....	9
6.1 ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN	9
BIJLAGE 1: ONDERSTEUNENDE RICHTLIJNEN EN PROCEDURES	11
BIJLAGE 2: ORGANISATIE; WIE DOET WAT	12

1 Het belang van informatiebeveiliging en privacy

Het onderwijsveld is in toenemende mate afhankelijk van informatie en (meestal geautomatiseerde) informatievoorzieningen. De hoeveelheid informatie, waaronder persoonsgegevens, neemt toe door o.a. ontwikkelingen als gepersonaliseerd leren met ict. Het is belangrijk om informatie goed te beschermen en veilig en verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. De afhankelijkheid van ict en persoonsgegevens brengt nieuwe kwetsbaarheden en risico's met zich mee. Het goed regelen van **informatiebeveiliging en privacy** (afgekort tot IBP) in een IBP-beleid is noodzakelijk om de gevolgen van deze risico's tot een aanvaardbaar niveau te reduceren en de voortgang van het onderwijs en de bedrijfsvoering optimaal te kunnen waarborgen.

2 Toelichting informatiebeveiliging en privacy

2.1 Toelichting informatiebeveiliging

Onder informatiebeveiliging wordt verstaan het nemen en onderhouden van een hoeveelheid samenhangende maatregelen zodat de betrouwbaarheid van de informatievoorziening gegarandeerd kan worden.

Informatiebeveiliging richt zich op de volgende aspecten:

- Beschikbaarheid: de mate waarin gegevens en/of functionaliteiten beschikbaar zijn op de juiste momenten.
- Integriteit: de mate waarin gegevens en/of functionaliteiten juist en volledig zijn.
- Vertrouwelijkheid: de mate waarin de toegang tot gegevens en/of functionaliteiten beperkt is tot degenen die daartoe bevoegd zijn.

Onvoldoende informatiebeveiliging kan leiden tot ongewenste risico's in het onderwijsproces en bij de bedrijfsvoering van de instelling. Incidenten en inbreuken in deze processen kunnen leiden tot financiële schades en imagooverlies.

2.2 Toelichting privacy

Privacy gaat over persoonsgegevens. Persoonsgegevens moeten beschermd worden volgens de huidige wet- en regelgeving. Bescherming van de privacy regelt onder andere onder welke voorwaarden persoonsgegevens verwerkt mogen worden. Persoonsgegevens zijn hierbij alle gegevens die een natuurlijke persoon direct of indirect kunnen identificeren. Onder verwerking wordt elke handeling met betrekking tot persoonsgegevens verstaan. De wet noemt als voorbeelden van verwerking:

Het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekking door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, afschermen, uitwissen en vernietigen van gegevens.

2.3 Vervlechting informatiebeveiliging en privacy

Uit voorgaande blijkt dat informatiebeveiliging een belangrijke voorwaarde is voor privacy, terwijl omgekeerd de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens noodzakelijk is voor informatiebeveiliging. Informatiebeveiliging en privacy staan naast elkaar en zijn van elkaar afhankelijk en worden daarom samengevoegd tot één proces: IBP. Dit beleid, verder te benoemen als IBP-beleid, vormt de basis om informatiebeveiliging en privacy binnen Passend Onderwijs GO te regelen en vormt de kapstok voor de onderliggende afspraken en procedures.

3 Doel en reikwijdte

3.1 Doel

Informatiebeveiliging en privacy heeft de volgende doelen:

- Het waarborgen van de continuïteit van het onderwijs en de bedrijfsvoering.
- Het garanderen van de privacy van alle betrokkenen waarvan Passend Onderwijs GO persoonsgegevens verwerkt, waaronder leerlingen, hun ouders/verzorgers en medewerkers
- Beveiligings- en privacy-incidenten voorkomen en de eventuele gevolgen hiervan beperken.

Het informatiebeveiligings- en privacy beleid (IBP-beleid) is erop gericht om de kwaliteit van de verwerking van informatie en de beveiliging van persoonsgegevens te optimaliseren waarbij er een juiste balans moet zijn tussen privacy, functionaliteit en

veiligheid. Het uitgangspunt is dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene (o.a. medewerkers, leerlingen en hun ouders/verzorgers) wordt gerespecteerd en Passend Onderwijs GO voldoet aan relevante wet- en regelgeving.

3.2 Reikwijdte

- Het IBP-beleid binnen Passend Onderwijs GO geldt voor alle leerlingen, ouders/verzorgers, alle medewerkers, (geregistreerde) bezoekers en externe relaties (inhuur/outsourcing). Onder dit beleid vallen ook alle devices van waar geautoriseerde toegang tot het schoolnetwerk verkregen kan worden.
- Het IBP-beleid heeft betrekking op het verwerken van persoonsgegevens van alle betrokkenen binnen Passend Onderwijs GO waaronder in ieder geval alle leerlingen, ouders/verzorgers, medewerkers, (geregistreerde) bezoekers en externe relaties (inhuur/outsourcing), evenals op overige betrokkenen waarvan Passend Onderwijs GO persoonsgegevens verwerkt.
- Het beleid geldt voor die toepassingen, die vallen onder de verantwoordelijkheid van Passend Onderwijs GO. Hieronder valt tevens de gecontroleerde informatie, die door het samenwerkingsverband zelf is gegenereerd en wordt beheerd en de niet-gecontroleerde informatie waarop het samenwerkingsverband kan worden aangesproken (b.v. uitspraken van medewerkers en leerlingen in discussies, op (persoonlijke pagina's van) websites en of social media).
- Het IBP-beleid geldt voor de geheel of gedeeltelijk, geautomatiseerde/systematische verwerking van persoonsgegevens, die plaatsvindt onder de verantwoordelijkheid van Passend Onderwijs GO evenals op de daaraan ten grondslag liggende documenten die in een bestand zijn opgenomen. Het IBP-beleid is ook van toepassing op niet-geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.
- IBP-beleid heeft binnen Passend Onderwijs GO raakvlakken met:
 - *Algemeen veiligheids- en toegangsbeveiligingsbeleid*; met als aandachtspunten bedrijfshulpverlening, fysieke toegang en beveiliging, crisismanagement, huisvesting en ongevallen
 - *Personeels- en organisatiebeleid*; met als aandachtspunten in- en uitstroom van medewerkers, functiewisselingen, functiescheiding en vertrouwensfuncties
 - *IT-beleid*; met als aandachtspunten aanschaf, beheer en gebruik van ict en (digitale) leermiddelen
 - *Medezeggenschap* van ouders/verzorgers en medewerkers (in de Ondersteuningsplanraad (OPR))

4 Beleid – Hoe doen we dat?

Passend Onderwijs GO hanteert de volgende uitgangspunten om de gestelde doelen van informatiebeveiliging en privacy te bereiken:

1. Het bestuur van Passend Onderwijs GO neemt de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat informatiebeveiliging en privacy geregeld wordt. Het bestuur is hierop aan te spreken en legt hier verantwoording over af. In termen van de wet is het bestuur de verwerkingsverantwoordelijke.
2. Passend Onderwijs GO voldoet aan alle relevante wet- en regelgeving.
3. Bij Passend Onderwijs GO is de verwerking van persoonsgegevens altijd gekoppeld aan een specifiek doel en gebaseerd op één van de wettelijke grondslagen. Een goede balans tussen het belang van Passend Onderwijs GO om persoonsgegevens te verwerken en het belang van betrokkene om in een vrije omgeving eigen keuzes te maken met betrekking tot het gebruik van zijn/haar persoonsgegevens is essentieel. Bij alle verwerkingen van persoonsgegevens op basis van toestemming kunnen betrokkenen te alle tijden hun toestemming herzien.
4. Passend Onderwijs GO zal alle betrokkenen helder en actief informeren over de verwerkingen van hun persoonsgegevens, die zowel direct als indirect zijn verkregen. Ook worden alle betrokkenen gewezen op hun rechten met betrekking tot informatie, inzage, verbetering, het wissen van gegevens, beperking van verwerking, verzet, dataportabiliteit en profilering.
5. Passend Onderwijs GO legt alle verwerkingen van persoonsgegevens vast in een dataregister en zal deze up-to-date houden. Passend Onderwijs GO voldoet hiermee aan de documentatieplicht.

6. Binnen Passend Onderwijs GO is het veilig en betrouwbaar omgaan met informatie de verantwoordelijkheid van iedereen. Hierbij hoort niet alleen het actief bijdragen aan de veiligheid van geautomatiseerde systemen en de daarin opgeslagen informatie, maar ook van papieren documenten.
7. Passend Onderwijs GO is als rechtspersoon eigenaar van de informatie die onder haar verantwoordelijkheid wordt geproduceerd. Daarnaast beheert de school informatie, waarvan het eigendom (auteursrecht) toebehoort aan derden. Medewerkers en leerlingen worden goed geïnformeerd over de regelgeving rondom het gebruik van informatie.
8. Passend Onderwijs GO classificeert informatie en informatiesystemen. De classificatie is het uitgangspunt voor de risicoanalyse en de te nemen maatregelen. Er is een balans tussen de risico's die we willen afdekken en de benodigde investeringen en de tenemen maatregelen.
9. Passend Onderwijs GO sluit met alle leveranciers van digitale onderwijsmiddelen (zowel van educatieve als bedrijfsapplicaties) verwerkersovereenkomsten af als zij, in opdracht van de school, persoonsgegevens verwerken. Dit geldt ook voor andere organisaties indien er gegevens van leerlingen of medewerkers worden verstrekt.
10. Passend Onderwijs GO verwacht van alle medewerkers, leerlingen, (geregistreerde) bezoekers en externe relaties dat zij zich 'fatsoenlijk' gedragen met een eigen verantwoordelijkheid. Het is niet acceptabel dat door al dan niet opzettelijk gedrag onveilige situaties ontstaan die leiden tot schade en/of imagooverlies.
11. Informatiebeveiliging en privacy is bij Passend Onderwijs GO een continu proces, waarbij regelmatig (minimaal jaarlijks) wordt geëvalueerd en wordt gekeken of aanpassing gewenst is.
12. Passend Onderwijs GO kijkt bij wijzigingen in de infrastructuur of de aanschaf van nieuwe (informatie)systemen vóóraf naar de impact hiervan op de informatiebeveiliging en privacy, zodat tijdig de juiste maatregelen genomen kunnen worden.
13. Passend Onderwijs GO neemt passende technische (beveiligings-)maatregelen om persoonsgegevens en overige data te beschermen tegen de risico's, die de voortgang van het onderwijs, de privacy en de bedrijfsvoering kunnen verstoren.
14. Passend Onderwijs GO zal alle beveiligingsincidenten vastleggen en datalekken volgens een vast protocol afhandelen en melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens en eventueel aan de betrokkenen.

5 Uitwerking van het beleid – Wat doen we?

Dit hoofdstuk geeft een praktische invulling van bovenstaande beleidspunten en is daarmee de minimale invulling van het beleid.

5.1 Relevante wet- en regelgeving

De uitwerking van het beleid voldoet aan alle van toepassing zijnde relevante wet- en regelgeving, waaronder:

- Wet op het primair onderwijs en/of Wet voortgezet onderwijs en/of Wet op de expertisecentra
- Wet op het Passend Onderwijs (2014)
- Wet goed onderwijs en goed bestuur PO/VO
- Wet onderwijstoezicht
- Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp; tot 25 mei 2018)
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG; vanaf 25 mei 2018)*
- Archiefwet
- Leerplichtwet
- Auteurswet
- Wetboek van Strafrecht

De internationale norm voor informatiebeveiliging NEN-ISO/IEC 27001 en 27002 (2015) is leidend voor de te nemen beveiligingsmaatregelen.

De bepalingen van de meest recente versie van het convenant 'Digitale onderwijsmiddelen en privacy' zijn leidend bij het maken van afspraken met leveranciers, die in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerken.

5.2 Basisregels bij het omgaan met persoonsgegevens

Bij het verwerken van persoonsgegevens zijn de wettelijke beginselen inzake verwerking persoonsgegevens (art.5 AVG) leidend. Deze zijn samengevat in de **vijf vuistregels** met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens te weten:

1. **Doelbepaling en doelbinding:** persoonsgegevens worden alleen gebruikt voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Deze doeleinden zijn concreet en voorafgaand aan de verwerking vastgesteld. Persoonsgegevens worden niet verder verwerkt op een manier die onverenigbaar is met de doelen waarvoor ze zijn verkregen.
2. **Grondslag:** verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd op een van de zes wettelijke grondslagen.
3. **Dataminimalisatie:** bij de verwerking van persoonsgegevens blijft de hoeveelheid en het soort gegevens beperkt: het type persoonsgegevens moet redelijkerwijs nodig zijn om het doel te bereiken; ze staan in verhouding staan tot het doel (proportioneel). Het doel kan niet met minder, alternatieve of andere gegevens worden bereikt (subsidiar). Dit betekent ook dat data niet langer wordt bewaard dan noodzakelijk.
4. **Transparantie:** het samenwerkingsverband legt aan betrokkenen (leerlingen, hun ouders en medewerkers) op transparante wijze verantwoording af over het gebruik van hun persoonsgegevens, alsmede over het gevoerde IBP-beleid. Deze informatievoorziening vindt ongevraagd plaats. Daarnaast hebben betrokkenen recht op verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van hun persoonsgegevens. Tevens kunnen betrokkenen zich verzetten tegen het gebruik van hun gegevens.
5. **Data-integriteit:** er zijn maatregelen getroffen om te waarborgen dat de te verwerken persoonsgegevens juist en actueel zijn.

5.3 Ondersteunende richtlijnen en procedures

Diverse aanvullende beleidsstukken, richtlijnen, procedures en protocollen geven invulling aan de uitwerking van het beleid. Bijlage 1 geeft een overzicht van de diverse aanvullende beleidsstukken, richtlijnen, procedures en protocollen. Daarnaast worden alle verwerkingen van persoonsgegevens vastgelegd en up-to-date gehouden in een dataregister.

5.4 Voorlichting en bewustzijn

Beleid en maatregelen zijn niet voldoende om risico's op het terrein van informatiebeveiliging en privacy uit te sluiten. De mens is hier een belangrijke factor. Daarom wordt het bewustzijn van de individuele medewerkers voortdurend aangescherpt, zodat de kennis van risico's wordt verhoogd en veilig en verantwoord gedrag wordt aangemoedigd. Onderdeel van het beleid zijn de regelmatig terugkerende bewustwordingscampagnes voor medewerkers, leerlingen en gasten. Verhoging van het IBP-bewustzijn is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke IBP, de FG, de Security Officer en het bestuur als eindverantwoordelijke.

5.5 Classificatie en risicoanalyse

Alle informatie heeft waarde, daarom worden alle gegevens en informatiesystemen waarop dit beleid van toepassing is, geclassificeerd. Het niveau van de te nemen beveiligingsmaatregelen is afhankelijk van de classificatie. De classificatie van informatie is afhankelijk van de gegevens in het informatiesysteem en wordt bepaald op basis van risicoanalyses. Daarbij zijn beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid de betrouwbaarheidsaspecten die van belang zijn.

Bij wijzigingen in de infrastructuur of de aanschaf van nieuwe (informatie)systemen, wordt vóóraf gekeken naar de impact van de ontwikkelingen en de beoogde verwerkingen op informatiebeveiliging en privacy, zodat passende maatregelen genomen kunnen worden. Vanaf de start van nieuwe (ict)projecten wordt rekening gehouden met informatiebeveiliging en privacy.

5.6 Incidenten en datalekken

Alle medewerkers, die een beveiligingsincident of datalek vermoeden dienen dit te melden. Het melden van beveiligingsincidenten en datalekken is vastgelegd in een protocol. De afhandeling van deze incidenten volgt een gestructureerd proces, dat ook voorziet in de juiste stappen rondom de meldplicht datalekken. Alle (beveiligings)incidenten worden vastgelegd in een incidentenregister. Alle (beveiligings)incidenten kunnen worden gemeld bij info@swvgo.nl. Periodiek zullen de beveiligingsincidenten besproken worden en waar nodig aanvullende passende beleidsmaatregelen genomen worden.

5.7 Planning en controle

Dit IBP-beleid wordt minimaal elke twee jaar getoetst en bijgesteld door het bestuur. Hierbij wordt rekening gehouden met:

- De status van de informatiebeveiliging als geheel (beleid, organisatie, risico's);
- de actuele geïnventariseerde risico's;
- de effectiviteit van de genomen maatregelen en aantoonbare werking daarvan

Daarnaast kent Passend Onderwijs GO een jaarlijkse planning en control cyclus voor informatiebeveiliging en privacy. Dit is een periodiek evaluatieproces waarmee de inhoud en effectiviteit van het informatiebeveiligings- en privacybeleid wordt getoetst. Tevens worden hier actuele ontwikkelingen op het gebied van techniek, wet- en regelgeving et cetera meegenomen.

5.8 Naleving en sancties

De naleving bestaat uit algemeen toezicht in de dagelijkse praktijk op de naleving van beleid en richtlijnen. Van belang hierbij is dat leidinggevend en proceseigenaren hun verantwoordelijkheid nemen en hun medewerkers aanspreken in geval van tekortkomingen. Er wordt actief aandacht besteed aan IBP bij de aanstelling, tijdens functioneringsgesprekken, met een instelling brede gedragscode, met periodieke bewustwordingscampagnes, et cetera.

Voor toezicht op de naleving van de AVG vervult de Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) een belangrijke rol. De FG wordt aangesteld door de directeur-bestuurder en heeft een wettelijk omschreven en onafhankelijke toezichthoudende taak. De FG werkt via een door het bestuur vast te stellen reglement.

Mocht de naleving van dit beleid ernstig tekortschieten, dan kan Passend Onderwijs GO de betrokken verantwoordelijke medewerkers een sanctie op leggen binnen de kaders van de CAO en de wettelijke mogelijkheden.

5.9 Logging en monitoring

Logging en monitoring door de IT-afdeling zorgt ervoor dat gebeurtenissen met betrekking tot geautomatiseerde systemen en toegang tot gegevens wordt vastgelegd. Hieronder vallen onder andere het in- uitloggen van gebruikers en (poging tot) ongeautoriseerde toegang tot het netwerk.

6 Organisatie - Wie doet wat?

6.1 Rollen en verantwoordelijkheden

De organisatie van IBP gaat over processen, gewoontes, beleid, wetten en regels die van betekenis zijn voor de manier waarop mensen een organisatie sturen, besturen, beheren en controleren. Hierbij spelen de relaties tussen de verschillende betrokkenen en de doelen van de organisatie een rol. Onderstaand overzicht geeft aan welke verantwoordelijkheden en taken bij welke rollen horen bij Passend Onderwijs GO.

Niveau	Wie Rollen	Hoe Verantwoordelijkheid / taken	Wat Realiseren / vastleggen
Richtinggevend (strategisch)	Directeur-bestuurder	<ul style="list-style-type: none"> Eindverantwoordelijk IBP-beleidsvorming, -vastlegging en het uitdragen ervan Verantwoordelijk voor het zorgvuldig en rechtmatig verwerken van persoonsgegevens Evalueren toepassing en werking IBP-beleid op basis van rapportages Organisatie IBP inrichten 	<ul style="list-style-type: none"> Informatiebeveiligings- en privacy beleid Baseline / basismaatregelen Reglement FG vaststellen Privacyreglement vaststellen
Sturend (tactisch)	Directeur-bestuurder	<ul style="list-style-type: none"> Inhoudelijk verantwoordelijk voor IBP IBP-planning en controle Voorbereiden uitvoeren IBP-beleid, Classificatie/risicoanalyse Hanteren IBP-normen en wijze van toetsen Evalueren IBP-beleid en maatregelen Uitwerken algemeen beleid naar specifiek beleid op een uniforme wijze Schrijven en beheren van processen, richtlijnen en procedures om de uitvoering te ondersteunen 	Processen, richtlijnen en procedures IBP, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> activiteitenkalender Protocol beveiligingsincidenten en datalekken Verwerkersovereenkomsten regelen Brief toestemming gebruik beeldmateriaal Opstellen informatie documentatie richting leerlingen, ouders/verzorgers Security awareness activiteiten Sociale media reglement Gedragscode ict en internetgebruik Gedragscode medewerkers en leerlingen
	Functionaris Gegevensbescherming (FG)	<ul style="list-style-type: none"> Toezicht op naleving privacywetgeving Voorlichting privacy en stimuleren bewustwording Richtlijnen, kaders vaststellen en aanbevelingen doen t.b.v. verbeterde bescherming van verwerkingen van persoonsgegevens Afwikkeling klachten en incidenten 	<ul style="list-style-type: none"> Privacyreglement, Procedure IBP-incident afhandeling Inrichten meldpunt datalekken
	Domeinverantwoordelijke Waaronder o.a.: ICT, HRM / P&O, facilitair, onderwijs, financiën, inkoop en administratie	<ul style="list-style-type: none"> Classificatie / risicoanalyse Toegangsbeleid zowel fysiek als digitaal vaststellen en laten goedkeuren door bestuur/CvB/directie Samen met functioneel beheer en ICT beheer er op toezien dat gebruikers alleen toegang krijgen tot het netwerk en de netwerkdiensten waarvoor zij specifiek bevoegd zijn. Samen met functioneel beheer en ICT beheer de toegangsrechten van gebruikers regelmatig beoordelen en controleren. 	<ul style="list-style-type: none"> Inventariseren waar persoonsgegevens van het samenwerkingsverband terechtkomen (leverancierslijst); input dataregister Classificatie- en risicoanalyse documenten. Diverse aanvullende beleidsstukken, richtlijnen, procedures en protocollen, waaronder: toegangsmatrix diverse informatiesystemen en netwerk

Uitvoerend (operationeel)	Security officer (office manager)	<ul style="list-style-type: none">• Incidentafhandeling (registreren en evalueren).• Technisch aanspreekpunt voor IBP-incidenten.	
	Functioneel en/of applicatie beheerder	<ul style="list-style-type: none">• Uitvoeren taken conform gegeven richtlijnen en procedures.	
	Medewerker	<ul style="list-style-type: none">• Verantwoordelijk omgaan met IBP bij hun dagelijkse werkzaamheden.	
	Dagelijkse leiding/leidinggevende/directie	<ul style="list-style-type: none">• Communicatie naar alle betrokkenen; ervoor zorgen dat medewerkers op de hoogte zijn van het IBP-beleid en de consequenties ervan.• Toezien op de naleving van het IBP-beleid en de daarbij behorende processen, richtlijnen en procedures door de medewerkers.• Voorbeeldfunctie met positieve en actieve houding t.a.v. IBP-beleid.• Implementeren IBP-maatregelen.• Periodiek het onderwerp informatiebeveiliging onder de aandacht te brengen in werkoverleggen, beoordelingen etc.;• Rapporteren voortgang m.b.t. doelstellingen IBP-beleid aan bestuur.	<p>Communiceren, informeren en toezien op naleving van o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none">• IBP in het algemeen• Regels passend onderwijs• Hoe omgaan met leerling dossiers• Wie mogen wat zien• Gedragscode• Omgaan met sociale media• Mediawijs maken

De verdere uitwerking van de rollen en taken staan beschreven in bijlage 2.

Bijlage 1: Ondersteunende richtlijnen en procedures

Deze bijlage bevat een aantal aanvullende beleidsstukken, richtlijnen, procedures en protocollen. Een aantal zijn vanuit de Algemene Verordening Gegevensbescherming verplicht.

Documenten	Aandachtpunten	Planning
Procedure toestemming gebruik beeldmateriaal	(toestemmingsbrief) (alleen van toepassing voor medewerkers – personeelsbeleid)	✓
Procedure voor verwijderen van gegevens	(bewaartermijnen)	✓
Privacyreglement	Handboek Wille Donker	✓
Privacyverklaring	Handboek Wille Donker	✓
Autorisatiematrix	(wie mogen gegevens inzien, bewerken enz.) – personeelsbeleid verwerkingsregister	✓
Afspraken gebruik sociale media Viermaal per jaar worden tijdens Landschapsdagen medewerkers geïnformeerd en bijgepraat.	(bewustzijn creëren)	✓
Frequentie rondom training medewerkers Viermaal per jaar worden tijdens Landschapsdagen medewerkers geïnformeerd en bijgepraat.	(bewustzijn creëren)	✓
Wachtwoordbeleid	Personeelsbeleid	✓
Responsible disclosure	Meldplicht datalekken	✓
Procedure rondom uitwisselen gegevens	(e-mail, passend onderwijs, leerlingdossiers, leerplicht enz)	✓

Verplicht vanuit de AVG:

Procesbeschrijving melden datalekken		✓
Registratie beveiligingsincidenten		✓
Dataregister om te voldoen aan de registratieplicht	Register aanleggen	✓
Verwerkersovereenkomsten	(privacy bijlage beschikbaar stellen); overzicht	lopende
Risicoanalyse	Afweger/screener	1 januari 2020
Functionaris voor Gegevensbescherming	(communicatie hierover richting medewerkers)	✓

Bijlage 2: Organisatie; wie doet wat

Deze bijlage beschrijft hoe IBP op drie niveaus wordt georganiseerd.

- Richtinggevend (strategisch)
- Sturend (tactisch)
- Uitvoerend (operationeel)

Om informatiebeveiliging en privacy gestructureerd en gecoördineerd op te pakken worden bij Passend Onderwijs GO voor elk niveau een aantal rollen onderkend die aan medewerkers in de bestaande organisatie zijn toegewezen. Beschreven wordt welke rollen, welke verantwoordelijkheden en taken hebben en wat de documenten zijn die daarbij passen.

Richtinggevend

Eindverantwoordelijke

De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor IBP en stelt het beleid en de basismaatregelen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy vast.

De toepassing en werking van het IBP-beleid wordt op basis van regelmatige rapportages geëvalueerd.

De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor IBP is gemandateerd aan de manager IBP.

Sturend

Manager IBP

Manager IBP (office-manager) is een rol op sturend niveau. Hij/zij geeft terugkoppeling en advies aan de eindverantwoordelijke (het bestuur) en stuurt de mensen aan op uitvoerend niveau. De manager IBP moet:

- Het beleid vertalen naar richtlijnen, procedures, maatregelen en documenten voor de gehele instelling
- De uniformiteit bewaken binnen Passend Onderwijs GO
- Het aanspreekpunt zijn voor incidenten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy
- De verdere afhandeling van incidenten binnen Passend Onderwijs GO coördineren

Functionaris voor Gegevensbescherming (FG)

De functionaris voor gegevensbescherming (FG) houdt binnen Passend Onderwijs toezicht op de toepassing en naleving van de AVG. De wettelijke taken en bevoegdheden van de FG geven deze functionaris een onafhankelijke positie in de organisatie. De FG zorgt voor het verbeteren en stimuleren van bewustwording rondom IBP, het afhandelen van informatiebeveiligingsincidenten, adviseert over het regelen van privacy, onderhoudt zo nodig de contacten met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en rapporteert aan de eindverantwoordelijke (directeur-bestuurder). De FG heeft regelmatig overleg met manager IBP. De FG is ook de contactpersoon voor klachten en vragen van betrokkenen.

Portefeuillehouder ICT

Adviseert samen met manager IBP de eindverantwoordelijke en is verantwoordelijk voor het organiseren van ICT en informatiebeveiliging binnen Passend Onderwijs GO.

Portefeuillehouder informatiebeveiliging

Het managementlid dat ICT en informatiebeveiliging/privacy in zijn portefeuille heeft is gesprekspartner voor de manager IBP in kader van informatiebeveiliging en privacy binnen de organisatie.

Domeinverantwoordelijke / proceseigenaar

Binnen de school zijn er verschillende domeinen/processen, zoals ict, personeel (HRM, P&O), administratie, facilitaire- en financiële zaken, onderwijs et cetera. Op elk van deze domeinen/processen is iemand verantwoordelijk om te bepalen op welke wijze IBP daarbinnen wordt vormgegeven in richtlijnen, procedures en instructies.

Deze proceseigenaar is tevens verantwoordelijk voor de risico's die veroorzaakt worden doordat personen of applicaties ten onrechte toegang krijgen tot applicaties. Om deze risico's te verkleinen hebben proceseigenaren de volgende specifieke taken:

- Samen met de eindverantwoordelijke stellen zij het beleid voor toegang (autorisaties) vast.
- Samen met functioneel beheer en ICT-beheer zien zij erop toe dat gebruikers alleen toegang krijgen tot het netwerk en de netwerkdiensten waarvoor zij specifiek bevoegd zijn en voor hun werkzaamheden toegang toe moeten hebben.

- Samen met functioneel beheer en ICT-beheer beoordelen zij periodiek de toegangsrechten van de gebruikers.

Uitvoerend

Security Officer (SO) / Office manager

De Security Officer vormt een technisch aanspreekpunt als het gaat over informatiebeveiliging voor het management en de medewerkers.

Functioneel beheerder of Applicatiebeheerder

Ieder softwarepakket of (web-)applicatie heeft een beheerder. Bij vragen over de software of applicatie is bekend wie daarvoor aangesproken kan worden. De functioneel beheerder wordt vanuit de domeinverantwoordelijke / proceseigenaar voorzien van een ingevuld werkpakket, bestaande uit richtlijnen, procedures en instructies. Op basis hiervan voert hij zijn of haar taken uit.

Medewerker

Alle medewerkers hebben verantwoordelijkheid met betrekking tot informatiebeveiliging en privacy in hun dagelijkse werkzaamheden. Deze verantwoordelijkheden zijn beschreven in o.a. SWV Teamsite (het personeelshandboek en de handleiding acceptabel gebruikmaken van bedrijfsmiddelen). Daarnaast worden medewerkers in hun dagelijkse werkzaamheden, waar nodig, ondersteund met checklists en formulieren.

Medewerkers worden gevraagd om actief betrokken te zijn bij informatiebeveiliging. Dit kan door meldingen te maken van security incidenten, het doen van verbetervoorstellen en het uitoefenen van invloed op het beleid (individueel of via de MR)

Leidinggevende

Naleving van het informatiebeveiligingsbeleid is onderdeel van de integrale bedrijfsvoering. Iedere leidinggevende heeft op uitvoerend niveau de taak om:

- Ervoor te zorgen dat zijn medewerkers op de hoogte zijn van het IBP-beleid;
- Toe te zien op de naleving van het IBP-beleid door de medewerkers, waarbij hij/zij zelf een voorbeeldfunctie heeft;
- Periodiek het onderwerp IBP onder de aandacht te brengen in werkoverleggen, beoordelingen etc.;
- Als aanspreekpunt beschikbaar te zijn voor alle personeel gerelateerde IBP-onderwerpen.

De leidinggevende kan in zijn taak ondersteund worden door de manager IBP. Leidinggevendes hebben hierbij een voorbeeldrol ten opzichte van hun medewerkers.

IBP-medewerker/Office manager

Een IBP-medewerker wordt organisatie breed zowel preventief als curatief benoemd voor informatiebeveiliging en privacy incidenten. De IPB-medewerker wordt aangesteld door de eindverantwoordelijke en handelt in diens opdracht.

De IBP-medewerker van Passend Onderwijs heeft de volgende opdracht:

- Het signaleren en registreren van alle privacy verzoeken, beveiligingsincidenten en datalekken. Het coördineren van de maatregelen en het toezien op de oplossing van problemen die tot incidenten hebben geleid of waardoor de incidenten zijn veroorzaakt (of het bieden van ondersteuning daarbij);
- Het geven van voorlichting en het doen van algemene aanbevelingen aan eindgebruikers door het verspreiden van informatie;
- Het leveren van managementrapportages en verbetervoorstellen aan de domeinverantwoordelijke/proceseigenaren over de beveiligingsincidenten en verzoeken tot uitoefening privacy-rechten van de betrokkenen.

Bij een calamiteit kan de IBP-medewerker worden opgeroepen op initiatief van de manager IBP, in opdracht van het Passend Onderwijs GO. Het doel hiervan is om de **continuïteit** van de informatievoorziening en de privacy te waarborgen. Onder calamiteiten worden verstaan:

- Datalek;
- Grote verstoringen van het netwerk (bijvoorbeeld DDoS aanval);
- Natuurrampen (brand, overstroming, storm, etc.).

De IBP-medewerker van Passend Onderwijs GO behandelt meldingen vertrouwelijk en verstrekt alleen informatie over beveiliging en privacy incidenten als dat noodzakelijk en relevant is voor de oplossing van een incident.

De werkzaamheden van de IBP-medewerker bij Passend Onderwijs GO is gedocumenteerd en door de eindverantwoordelijke bekrachtigd.